

Spis treści

WPROWADZENIE	11
------------------------	----

CZĘŚĆ I WSPÓŁCZESNE PAŃSTWO I JEGO STRUKTURY W WARUNKACH DŁUGU PUBLICZNEGO

Dariusz Malinowski

Rozdział I

SKUTKI WZROSTU DEFICYTU EKONOMICZNEGO BUDŻETU PAŃSTWA I DŁUGU PUBLICZNEGO DLA GOSPODARKI I STANU FINANSÓW PUBLICZNYCH	17
1. Wstęp	17
2. Skutki wzrostu deficytu ekonomicznego budżetu państwa dla gospodarki	20
2.1. Skutki wzrostu deficytu ekonomicznego w wyniku powiększania realnej wielkości popytu globalnego	20
2.2. Skutki wzrostu deficytu związanego z jego finansowaniem oszczędnościami krajowymi	23
2.3. Skutki wzrostu deficytu ekonomicznego powodowanego finansowaniem oszczędnościami zagranicznymi	25
2.3.1. Wzrost zadłużenia zagranicznego gospodarki	25
2.3.2. Aprecjacja waluty krajowej w okresie bieżącym	26
2.3.3. Ryzyko skokowej deprecjacji waluty krajowej, wzrostu stopy inflacji i przeciętnej rynkowej stopy procentowej	27
3. Skutki wzrostu długu publicznego dla stanu finansów publicznych	28
4. Zakończenie	30

Joachim Osiński

Rozdział II

KRYZYS 2007+ A POZIOM DŁUGU PUBLICZNEGO (SUWERENNEGO) I JEGO WIELOASPEKTOWE NASTĘPSTWA	31
1. Wstęp	31
2. Współczesne państwa w warunkach kryzysu ekonomicznego	33
2.1. Globalizacja jako przejaw „malejącego znaczenia instytucji państwa”	35
2.2. Historia długu publicznego (suwerennego) i jego wpływ na istotę państwa	39
2.3. Czy współczesne państwo realne może zbankrutować?	47
3. Zakończenie	62

Izabela Zawislińska

Rozdział III

PROBLEM DŁUGU PUBLICZNEGO W PAŃSTWACH

UNII GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ	67
1. Wstęp	67
2. Kryzys finansowy 2007+ a problem długu publicznego w strefie euro	70
3. Próby rozwiązania kryzysu zadłużeniowego i utrzymania strefy euro	75
3.1. Mechanizmy stabilizacyjne w warunkach kryzysowych i ich wykorzystanie	75
3.2. Koordynacja zarządzania gospodarczego i programy pro wzrostowe	89
3.2.1. Strategia Europa 2020 i pakt euro plus	89
3.2.2. Modyfikacje paktu stabilności i wzrostu oraz tzw. 6-pak	94
3.2.3. Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej	103
3.2.4. Europejski system nadzoru finansowego, pakiet bankowy i unia bankowa	105
3.2.5. Inicjatywy na rzecz stymulacji wzrostu gospodarczego	109
4. Zakończenie	112

Dariusz Malinowski

Rozdział IV

ANALIZA PORÓWNAWCZA ZMIANY DEFICYTU EKONOMICZNEGO

BUDŻETU PAŃSTWA I DŁUGU PUBLICZNEGO W PAŃSTWACH

UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2008–2012	115
1. Wstęp	115
2. Stan budżetu w państwach Unii Europejskiej u progu światowego kryzysu gospodarczego	115
3. Analiza zmiany deficytu ekonomicznego budżetu państwa i długu publicznego w państwach Unii Europejskiej w latach 2008–2009	118
4. Analiza zmiany deficytu ekonomicznego budżetu państwa i długu publicznego w państwach Unii Europejskiej w latach 2010–2011	130
5. Analiza zmiany deficytu ekonomicznego budżetu państwa i długu publicznego w państwach Unii Europejskiej w 2012 r.	136
6. Zakończenie	140

Bogusław Pytlik

Rozdział V

DŁUG PUBLICZNY W WYBRANYCH PAŃSTWACH

EUROPY ŚRODKOWEJ W WARUNKACH KRYZYSU	143
1. Wstęp	143
2. Zarys sytuacji gospodarczej w wybranych państwach środkowoeuropejskich w 2007 r.	146

3. Wpływ kryzysu 2007+ na gospodarki państw Europy Środkowej – ogólna charakterystyka	148
4. Dług publiczny w Republice Czeskiej, Republice Słowackiej i Republice Węgierskiej w latach 2007–2013	151
5. Skutki wzrostu długu publicznego w kontekście sytuacji politycznej państw środkowoeuropejskich w latach 2008–2012	155
5.1. Republika Czeska	155
5.2. Republika Słowacka	162
5.3. Republika Węgierska	168
6. Zakończenie	177

Marcin Sakowicz

Rozdział VI

ZADŁUŻENIE SEKTORA SAMORZĄDOWEGO I JEGO ZNACZENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA ORAZ STABILNOŚCI EKONOMICZNEJ PAŃSTWA	181
1. Wstęp	181
2. Problem zadłużania się jednostek samorządu terytorialnego a kryzys finansowy	183
3. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w latach 2007–2011	186
4. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego a państwowy dług publiczny	190
5. Zakończenie	194

CZĘŚĆ II

ROLA I ZNACZENIE INSTYTUCJI WSPÓŁCZESNEGO PAŃSTWA. MITY I PARADOKSY TEORII I PRAKTYKI

Joachim Osiński

Rozdział VII

DETERMINANTY ZNACZENIA INSTYTUCJI WSPÓŁCZESNEGO PAŃSTWA. NEOLIBERALNA IDEOLOGIA A PAŃSTWO	199
1. Wstęp	199
2. Podstawy semantyki neoliberalnej ideologii	200
3. Zasadnicze dylematy dotyczące rozwoju państw i ich poznanie	213
4. Zakończenie	220

Izabela Zawislińska

Rozdział VIII

BANK CENTRALNY I PARADOKS SKUTECZNEJ ORAZ NIEZALEŻNEJ POLITYKI PIENIĘŻNEJ	225
1. Wstęp	225
2. Strategie polityki pieniężnej	228

2.1.	Teoretyczne podstawy celów polityki pieniężnej	228
2.1.1.	Strategia bezpośredniego celu inflacyjnego (BCI) – <i>inflation targeting</i> (IT)	228
2.1.2.	Strategia stabilizacji ogólnego poziomu cen – <i>price level</i> <i>targeting</i> (PLT)	230
2.1.3.	Strategia celu dla nominalnego PKB (NGDP)	232
2.2.	Polityka pieniężna Europejskiego Banku Centralnego	235
2.3.	Polityka pieniężna Systemu Rezerwy Federalnej Stanów Zjednoczonych	236
2.4.	Polityka pieniężna Banku Japonii	238
3.	Narzędzia i kanały transmisji polityki pieniężnej – ocena funkcjonowania . .	239
3.1.	Standardowe instrumenty polityki pieniężnej	240
3.2.	Niestandardowe narzędzia polityki pieniężnej	245
4.	Zakończenie	252

Jerzy Oniszczyk

Rozdział IX

INSTYTUCJONALNE UWARUNKOWANIA DEMOKRACJI – WYBRANE

ZAGADNIENIA	255
1. Wstęp	255
2. Państwo demokratyczne i jego instytucje	257
2.1. Instytucja w demokracji	257
2.2. Słabości instytucji w demokracji. Konieczność transparentności i „porządnego” etycznie zachowania urzędników instytucji	262
2.3. Skuteczność instytucji. Problem niezbędnej „ilości” i jakości władzy . .	265
2.4. Praworządność i legalizm jako zasady instytucji państwowych	266
3. Projekt i praktyka podziału władzy	269
3.1. Podział władzy a wola ludu	269
3.2. Rozumienie zasady podziału władzy	270
3.3. Relacja między władzami	272
3.4. Problem parlamentaryzmu	273
3.5. Władza sądowa. Wymiar sprawiedliwości	275
4. Problemy instytucji państwowych w warunkach postnowoczesności i władzy rynków	279
5. Neoliberalny wpływ na instytucje publiczne	284
6. Demokracja i instytucje państwa a kryzys. Negatywna współzależność demokracji i kapitalizmu	290
7. Konieczność prawdziwej debaty politycznej. Wspólna odpowiedzialność za godność każdego z członków wspólnoty	294
8. Zakończenie	296

Marcin Sakowicz

Rozdział X

PODSTAWOWE WARTOŚCI NOWOCZESNEGO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ICH ZNACZENIE DLA WSPÓŁCZESNEGO PAŃSTWA	303
1. Wstęp	303
2. Responsywność i partnerstwo – zarządzanie relacjami z interesariuszami administracji samorządowej	304
3. Otwartość, partycypacja i deliberacja	308
4. Uczenie się, sprawność działania i efektywność	317
5. Zakończenie	322
WYBRANA LITERATURA	325